

Flitsfaillissement is uitkomst

De kritiek op flitsfaillissementen als bij Neckermann doet geen recht aan de vele voordelen van deze vinding.

door **Flip Schreurs**

Flitsfaillissementen (denk aan Estro en Neckermann) stuiten op veel kritiek in de publieke opinie. Ik betreur dat zeer.

Het flitsfaillissement is een andere benaming voor wat bekend is geworden als de stille bewindvoering of in het Engels *pre-pack*. Die stille bewindvoering is echt een verrijking voor het redden van bedrijven in moeilijkheden; ze draagt bij aan behoud van werkgelegenheid en is veel beter voor de schuldeisers. In de afgelopen twee jaar ben ik veel betrokken geweest bij stille bewindvoeringen, als bewindvoerder, als begeleider van bedrijven in moeilijkheden of als advocaat van een kandidaat-koper.

De bezwaren in de publieke opinie richten zich op de nadelen voor de schuldeisers, voor het personeel, voor de vakbonden, voor de klanten/ouders en dergelijke. Maar al die bezwaren gelden ook voor gewone faillissementen!

Ook bij faillissementen wordt gemopperd over het feit dat soms een doorstart plaatsvindt waarbij het bedrijf na een faillissement doorgaat met minder personeel en achterlating van ontevreden schuldeisers. En begrijpelijk! Maar dat is nu eenmaal eigen aan een faillissement. Als een bedrijf failliet gaat, houdt het op. Er komt een curator en die mag de rommel opruimen.

Dat doet hij door de rommel niet alleen maar op te ruimen, maar door het bedrijf zo goed en zo kwaad als het kan te verkopen: de



■ 'In een ideale wereld zijn er geen faillissementen en betaalt iedereen al zijn schulden. Helaas, die wereld bestaat niet.' foto Hollandse Hoogte

doorstart. Dat levert het meeste op. Het alternatief is een veiling in een lege fabriekshal. Voor het personeel resteert in die situatie geen enkele baan en de schuldeisers ontvangen niets. Bij een doorstart blijft in elk geval een deel van de werkgelegenheid behouden en de opbrengst is relatief hoog, zodat er wat voor de schuldeisers resteert. Maar waarom dan toch nog die stille bewindvoering? Dat vindt zijn oorzaak in twee dingen. Stel, u wordt curator in het faillissement van een kinderopvangorganisatie, zoals Estro. U komt binnen bij een bedrijf in ontbinding – er is paniek en dat is logisch. De salarissen zijn niet betaald en sommige werknemers staan rood op hun rekening. Ouders weten niet hoe het de volgende dag zal gaan met hun kinderen. Leveranciers komen onbetaalde spullen terughalen. Al die hectiek vraagt acuut uw directe aandacht. Maar eigenlijk

zou u vanaf de eerste seconde maar met één ding bezig moeten zijn: onderzoeken of het gezonde deel van de onderneming behouden kan worden, en alles doen wat ervoor nodig is om dat te realiseren.

In de hectiek die ontstaat kort na een openbaar faillissement, ontstaat veel 'schade': de beste werknemers vertrekken naar de concurrent, klanten zoeken hun heil elders en leveranciers halen spullen terug, waardoor de be-

drijfsvoering geschaad wordt. Deze schade noemt men desintegratieschade. Daarom wordt in faillissement zelden een reële waarde betaald voor de gezonde kern van het bedrijf. Een koper wil namelijk niet veel betalen voor een bedrijf waarvan de rokende resten voor iedereen zichtbaar op straat liggen.

De tweede reden is dat een verkoop in rust voorafgaand aan een faillissement lastig is. Dat komt door de wetgeving, die maakt dat zo'n voorafgaande verkoop later, als er alsnog een faillissement is gekomen (en dat komt er uiteraard, want na de verkoop heeft de bv geen inkomsten en bestaansrecht meer) door de curator moet worden beoordeeld. In dat soort situaties dreigt voor de bestuurder van de later gefailleerde vennootschap een bestuurdersaansprakelijkheidsrisico en voor de koper van het bedrijf het risico dat de curator de transactie terug wil draaien. Het risico op

dergelijke aansprakelijkheden achteraf heeft tot gevolg dat partijen voor faillissement vaak niet met elkaar tot zaken durven te komen.

In 2012 werd de stille bewindvoering bedacht. Voor beide problemen werd daarmee een oplossing gevonden. Er wordt vanaf dag één van de stille bewindvoering namelijk alleen maar aandacht besteed aan de kansen om zo veel mogelijk van het bedrijf te behouden. Door de rust waarin dat kan plaatsvinden weten doorstartkandidaten dat er minder risico is van weglappend personeel, weglappende klanten en andere problemen. De uiteindelijke koper is daardoor bereid over hogere prijzen te onderhandelen.

Het tweede probleem. Als van tevoren bekend is wie later curator wordt (de stille bewindvoerder), dan kan die als onafhankelijke toezichthouder van tevoren alvast meekijken. Bij het onderhandelen kan hij aangeven hoe hij als curator daar later over gaat oordelen. Hij kan aangeven of hij de transactie akkoord zal bevestigen en partijen kunnen daardoor vrijuit onderhandelen. En onder onafhankelijk toezicht – wat wil je nog meer?

Maar stille bewindvoering is minder transparant. Daarom wordt achteraf veel meer verantwoordelijkheid afgelegd over stille bewindvoeringen dan over faillissementen. Mijn persoonlijke ervaring is dat daardoor veel meer personeelsleden hun baan behouden en er hogere prijzen worden betaald. En dus is echt iedereen beter af. Beter dan bij een faillissement.

In een ideale wereld zijn er geen faillissementen en betaalt iedereen al zijn schulden. Helaas, die wereld bestaat niet. De stille bewindvoering maakt in elk geval dat er meer behouden en bewaard blijft.

Flip Schreurs is curator en bewindvoerder bij Boels Zanders Advocaten in Eindhoven. Hij is nu curator in het faillissement van Udenaar Roger Lips.

“ In de hectiek die ontstaat kort na een openbaar faillissement, ontstaat veel 'schade' ”